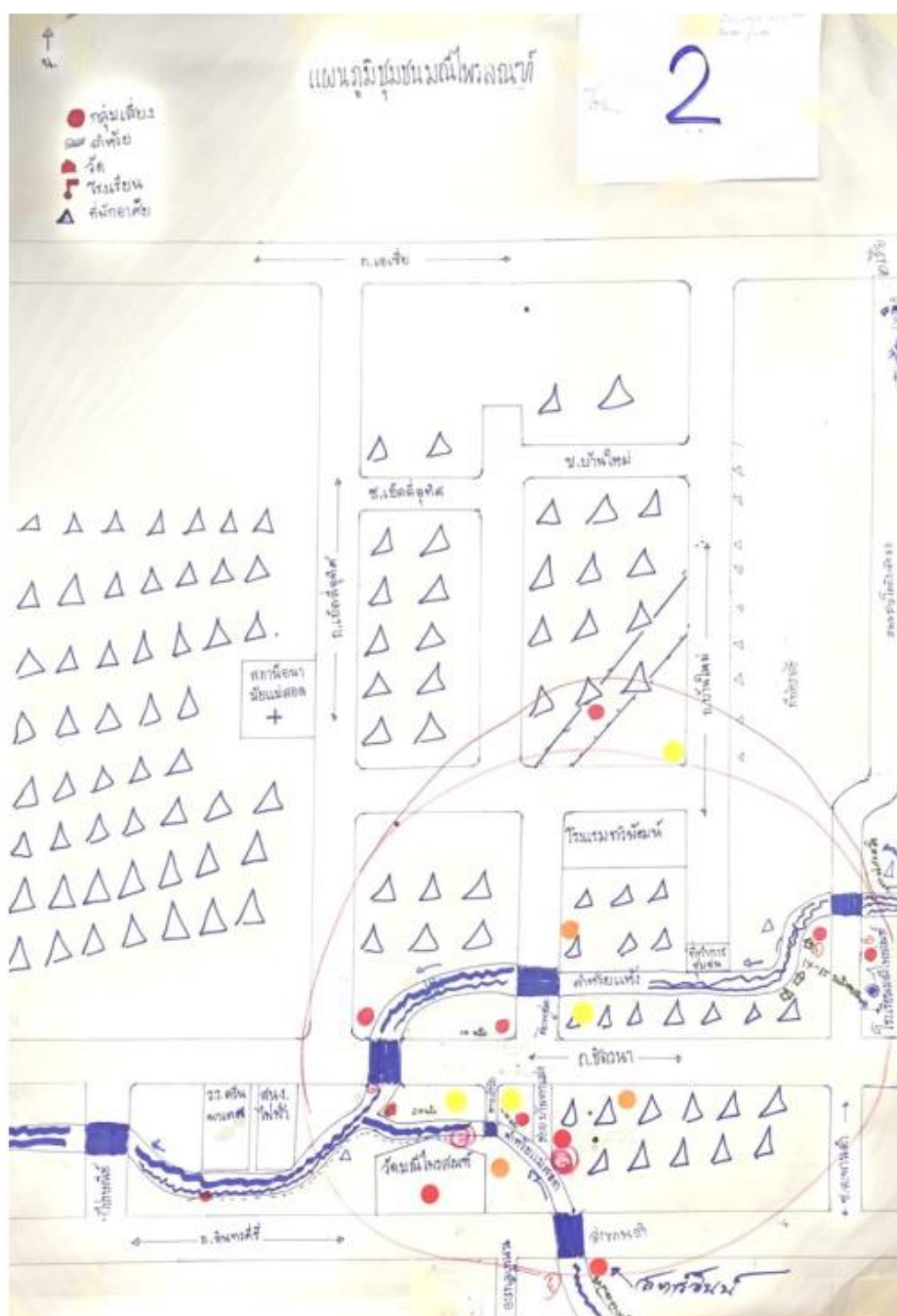

ชุมชนวัดมณีไพรสณฑ์

เทศบาลตำบลแม่สวด อำเภอแม่สวด จังหวัดตาก

รูป 6 แผนวาดแสดงที่ตั้งชุมชนมณีไพรสณฑ์

ที่ตั้งอาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่ หมู่ 1 ตำบลแม่เมะ
ทิศใต้	ติดกับรอยต่อชุมชนดอนชัยกับวัดหลวง
ทิศตะวันออก	ติดกับรอยต่อจากชุมชนม่แดง
ทิศตะวันตก	ติดกับชุมชนจ้อกจ้อ

2. ครัวเรือนประชากร

ชุมชนมณีไพรสณฑ์ มีจำนวนครัวเรือน 182 ครัวเรือน

ประชากร 824 คน

แยกเป็นชาย 362 คน หญิง 462 คน

3. กายภาพพื้นที่

กายภาพพื้นที่บริเวณที่ตั้งชุมชนมณีไพรสณฑ์ มีสภาพเป็นพื้นที่รับน้ำจากลำห้วยแห้ง และลำห้วยแม่สอด และเป็นเส้นทางผ่านระบายน้ำ ของทั้งสองลำห้วย แต่การระบายออกของน้ำ จะไหลออก 1 เส้นทาง เพื่อไปบรรจบที่ลำห้วยแม่สอด

4. ระบบน้ำชุมชนมณีไพรสณฑ์

ระบบน้ำของชุมชนวัดมณีไพรสณฑ์ ประกอบด้วย 2 ระบบหลักๆ คือ

1. เป็นพื้นที่รับน้ำจากทางทิศเหนือรับน้ำจากลำห้วยแห้ง เข้าสู่บริเวณโรงเรียนมณีไพรสณฑ์ไหลผ่านเข้าสู่ชุมชนบริเวณที่ตั้งที่ทำการชุมชน และออกสู่สะพานดำ ผ่านเข้าไปยังหน้าสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแม่สอด และโรงแรมควีนพาลาส ไปลงยังลำห้วยแม่สอด

2. เป็นพื้นที่รับน้ำทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ รับน้ำจากป่าแดง ไหลผ่านเข้าสู่สะพานดำ และเข้าลำห้วยแม่สอด ผ่านเข้าหลังโรงเรียนวัดมณีไพรสณฑ์ ไปบรรจบกับลำห้วยแห้ง เข้าสู่ชุมชนจ้อกจ้อ น้ำไหลลงสู่ลำห้วยแม่สอด

5. จุดเสี่ยงและสภาพปัญหา

- 1.) บริเวณรอยต่อปูแดงหลังโรงเรียนวัดมณีไพรสณฑ์ ไหลผ่านที่ตั้งที่ทำการชุมชนมีเป็นพื้นที่ทางผ่านระบายน้ำจากลำห้วยแห้ง ลงสู่ลำห้วยแม่สอด แต่เนื่องจากบริเวณโดยรอบในชุมชนทั้งขยะ ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมของผู้ที่อยู่อาศัยโดยรอบของลำห้วย จึงเกิดการระบายของน้ำลำช้าเกิดน้ำท่วมขัง โดยมีลักษณะการท่วม คือ น้ำไหลผ่านเข้าหมู่บ้านน้ำไม่สามารถระบายได้สะดวกเพื่อออกสู่ลำห้วยแม่สอด เนื่องจากลำห้วยมีขยะมูลดิน และสิ่งปลูกสร้างปิดกั้นขวางทางการระบายน้ำ ทำให้มีน้ำท่วมขัง และการสัญจรลำบาก
- 2.) บริเวณตรงสะพานทางเข้าบริเวณบ้านเขาทางเชื่อมต่อกับอยู่ข้างเปี้ยกมีการลुकล้ำพื้นที่สร้างสิ่งปลูกสร้างยื่นลงไปลำห้วย การไหลระบายไม่สะดวก
- 3.) บริเวณสะพานดำรงรอยต่อชุมชนดอนไชย ซึ่งลำห้วยแม่สอดไหลผ่านเข้าบริเวณวัดมณีไพรสณฑ์ มีการสร้างกำแพงเป็นแนวทางยาว เป็นระยะ และสร้างฝายน้ำล้น เพื่อปิด เปิดควบคุมการระบายน้ำเข้าออกชุมชน แต่เนื่องจากไม่มีการดูแลหรือบำรุงรักษา จึงเกิดมูลดิน ขยะ เศษไม้ ไหลกองไปรวมสะสมปิดทางระบายน้ำบริเวณฝายน้ำล้น

จากสภาวะการณดังกล่าวจึงสรุปได้ว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำท่วมในเขตชุมชนมณีไพรสณฑ์ มาจาก 4 สาเหตุหลักๆได้แก่ 1.)กายภาพพื้นที่ของชุมชนเป็นพื้นที่ทางผ่านระบายน้ำ 2.)ลำห้วยแม่สอด และห้วยแห้งมีสภาพไม่เอื้อต่อการระบายน้ำ มีวัชพืชและสิ่งกีดขวางทางน้ำกระจายอยู่ตลอดทั้งลำห้วย 3.)บริเวณโดยรอบลำห้วย บางจุดมีการลुकล้ำสิ่งปลูกสร้างลงไปลำห้วย ทำให้การระบายน้ำถูกปิดกั้นบางส่วนยากต่อการระบายน้ำลงสู่ลำห้วย และ 4.) บริเวณฝายน้ำล้นมีการอุดตันของสิ่งสกปรก จากขยะ มูลดิน การทับถม ของเศษใบไม้กิ่งไม้ ปิดกั้นการระบายน้ำออกสู่ลำห้วยแม่สอด เมื่อน้ำไหลออกจากชุมชนไม่ได้ น้ำจึงย้อนกลับมาท่วมพื้นที่ชุมชน

6. สภาวะน้ำท่วมและผลกระทบของชุมชนมณีไพรสณฑ์

จากจุดเสี่ยงและสภาพปัญหาที่กล่าวมาแล้วเมื่อเกิดน้ำท่วมจึงทำให้ชุมชนมณีไพรสณฑ์ได้รับผลกระทบค่อนข้างไม่รุนแรงเท่ากับบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง เนื่องจากชุมชนเป็นพื้นที่สูงและเป็นทางผ่านระบายน้ำลงสู่ลำห้วยแม่สอด ซึ่งกรณีที่เกิดน้ำท่วมขังจะเกิดจาก จากกรณีถ้าฝนตก ประมาณ 12 ซม. น้ำจะขังการระบายออกประมาณ 12 ซม. และหารหนุนขึ้นมาของน้ำจากฝายน้ำล้น ซึ่งระดับการท่วมต่ำสุด 50 เซนติเมตร สูงสุด 1.20 เซนติเมตร และครัวเรือนในชุมชนได้รับผลกระทบ จำนวน 50 ครัวเรือน มีทรัพย์สินเสียหายค่อนข้างน้อยเนื่องจากคนในชุมชนสามารถขนย้ายสิ่งของขึ้นที่สูงได้ในทันที และชาวบ้านไม่ต้องอพยพออกนอกพื้นที่ แต่ผลกระทบ คือการสัญจร เดินทางไม่สะดวก เนื่องจากถนนพื้นที่บริเวณโดยรอบมีน้ำท่วมขัง ซึ่งพื้นที่ลำห้วย ที่มีการปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างเข้าสู่ลำห้วยแห้ง และลำห้วยแม่สอด เกิดปัญหาขยะ มูลดิน เศษไม้ ใบไม้ที่มีการทับถมอุดตันช่องทางระบายน้ำ ยังไม่ได้รับการแก้ไข เนื่องจากเกิดจากพฤติกรรมของคนในชุมชนที่ทิ้งขยะมูลฝอย ลงสู่ลำห้วย

7. ศักยภาพชุมชน

- 1) มีคณะกรรมการชุมชน จำนวน 11 คน ที่พร้อมรับมือกับน้ำท่วม (ตามเอกสารแนบท้ายบท)
- 2) มี อสม. จำนวน 19 คนที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง (ตามเอกสารแนบท้ายบท)
- 3) พื้นที่ชุมชนเป็นพื้นที่สูง และเป็นทางผ่านน้ำไหลลงสู่ลำห้วยแห้ง และลำห้วยแม่สอด
- 4) การเตือนภัยน้ำท่วมสามารถเชื่อมโยงกับวิทยุในเครือข่ายเทศบาลได้
- 5) พื้นที่สามารถจัดการอพยพคนในชุมชนได้ด้วยตนเอง เนื่องจากสามารถอพยพขนย้ายขึ้นที่สูงได้ในทันที

8. ผลกระทบต่อชุมชน

- 1) จำนวนครัวเรือนครัวเรือน
- 2) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ..... คน (คนไทย).....
(ชาวต่างชาติ)

9. ข้อเสนอของชุมชน

- 1) เสนอให้ทำการขุดลอกลำห้วยแห้งและลำห้วยแม่สอดตลอดสายในเขตชุมชนโดยใช้กำลังคนเนื่องจากเครื่องจักร (รถ)ไม่สามารถลงขุดลอกได้
- 2) เสนอให้หน่วยงานที่มีอำนาจสั่งการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำ ลำห้วยสาธารณะ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ช่องทางการระบายน้ำแคบลง ส่งผลต่อการระบายน้ำลงสู่ลำห้วยแม่สอดลำช้า และมีน้ำท่วมขัง
- 3) การเยียวยาหลังน้ำท่วม เสนอให้เทศบาลเยียวยาเต็มจำนวนที่ชุมชนเสนอเนื่องจากการประเมินร่วมกันของคณะกรรมการชุมชนแล้ว
- 4) ให้ทำการขุดลอกลำห้วยหน้าสำนักงานไฟฟ้า
- 5) ซ่อมแซมประตูกันปิด – เปิด ประตูน้ำ

อุปกรณ์ในการสื่อสาร / กระจายข่าวสาร

หอกระจายข่าวที่ทำการชุมชน

กลุ่มเสี่ยง

กลุ่มเสี่ยงของชุมชนมณีไพรสณฑ์ ประกอบด้วย ผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และเด็ก ดังตารางต่อไปนี้